

Kindlustustegevuse seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Kindlustustegevuse seaduse muutmise seaduse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kindlustustegevuse seadust, et võimaldada Eestis kindlustust pakkuda lisaks kindlustusandjatele, -maakleritele ja -agentidele ka kindlustusmaakleri agentidele. Samuti leevendatakse püsiva piiriülese kindlustus- ja vahendustegevuse tingimusi.

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97¹ (edaspidi *IDD direktiiv*) artikliga 3, mis võimaldab liikmesriigil ette näha kindlustuse turustamise viisi, mille kohaselt kindlustusvahendaja kasutab turustamisel esindajat. Kehtiva Eesti õiguse kohaselt on see võimalus vaid kindlustusandjal kindlustusagendi kasutamise korral.

Eesmärk on suurendada kindlustuse kättesaadavust klientidele, kellel on edaspidi võimalus sõlmida kindlustusleping uue turustuskanali ehk kindlustusmaakleri esindaja kaudu.

Eelnõu olulisemad põhimõtted:

- kindlustusmaakleri agent soovib ja vahendab kliendile kindlustuslepingut sõltumatu analüüsi alusel;
- kindlustusmaakleri agendile kohalduvad samad kindlustuse turustamise nõuded, mis kindlustusmaakleritele ja -agentidele, sh koolitusnõuded, huvide konflikti, lepingueelse teabe esitamise nõuded, hoolsusnõuded, jne;
- kindlustusmaakler vastutab kindlustusmaakleri agendi tegevuse eest;
- kindlustusmaakleri agendist saab Finantsinspektsiooni (edaspidi *FI*) finantsjärelevalve subjekt, sealjuures lisatakse ta FI nimekirja.

Eelnõu ei suurenda nende kindlustusmaaklerite halduskoormust, kes ei soovi kindlustuse turustamisel esindajat kasutada. Esindaja kasutamine on vabatahtlik. Uus kindlustuslepingute turustamudel aitab turgu paindlikumaks muuta, sealjuures klientide kaitset säilitades (klient on alati kaitstud IDD direktiivi nõuetega), kuid suurendab kindlustusmaakleri vastutust (kindlustusmaakler peab kandma kogu riski, ka esindaja vigade eest). FI töökoormuse suurenemine sõltub sellest, kui palju kindlustusmaakleri agente Eesti kindlustusturule lisandub, kuivõrd nad hakkavad kuuluma FI järelevalve alla.

Lisaks põhinevad eelnõus esitatud muudatused osaliselt FI ja turuosaliste ettepanekutel, mis on suunatud finantssektori halduskoormuse vähendamisele². Halduskoormust vähendavad sätted eelnõus on järgmised:

- muudetakse püsiva piiriülese kindlustustegevuse tingimusi, lubades teise riigi kindlustusandjal tegutseda Eestis püsivalt kindlustustegevusega ka siin filiaali asutamata ja vastupidi. Filiaali (mitte)asutamisega seotud muudatuse eesmärk on vähendada halduslikku ja õiguslikku koormust, mis on seotud üksnes filiaali kui juriidilise struktuuri loomise ja ülalpidamisega;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ([EL](#) 2016/97, 20. jaanuar 2016, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (uuesti sõnastatud)

² Finantsinspektsiooni kiri 18.12.2025 nr 4.12-2/8010 „Ettepanekud vähendada finantssektori halduskoormust“ [Rahandusministeeriumi avalik dokumendiregister](#)

- tunnistatakse kehtetuks säte, mille kohaselt peab kindlustusmaakler tegema majandusaasta aruande kättesaadavaks oma asukohas ja veebilehel selle olemasolul kahe nädala jooksul pärast üldkoosolekul kinnitamist, kuid hiljemalt majandusaastale järgneva aasta 1. mail;
- üleriigilise levikuga päevalehe asemel tuleb teated avaldada Avalikes Teadaannetes.

Seadus jõustub tavakorras, kuna muudatused ei eelda üleminekuperioodi.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on välja töötanud Rahandusministeeriumi finantsteenuste poliitika osakonna nõunik Kristiina Kubja (tel 58851398, e-mail Kristiina.Kubja@fin.ee) ja sama osakonna osakonnajuhataja Siiri Tõniste (tel 58851466, e-mail Siiri.Toniste@fin.ee).

Eelnõu väljatöötamisel konsulteeriti FI, Eesti Kindlustusseltside Liidu ja Eesti Kindlustusmaaklerite Liiduga.

Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (tel 58851493, e-mail Virge.Aasa@fin.ee) ja keeleliselt toimetab sama osakonna keeleteimetaja Heleri Piip (tel 5303 2849, e-mail Heleri.Piip@fin.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõuga muudetakse kindlustustegevuse seadust³ (edaspidi *KindlTS*) redaktsioonis RT I, 11.11.2025, 5.

Eelnõu on seotud IDD direktiivi ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/138/EÜ⁴ (edaspidi *Solventsus II direktiiv*). IDD direktiiv on riigisisesse õigusesse üle võetud, kuid eelnõuga kasutatakse direktiivis ette nähtud liikmesriigi valikuvõimalust lubada vahendajal kasutada esindajat. Samuti on Solventsus II direktiiv riigisisesse õigusesse üle võetud, kuid eelnõuga leevendatakse püsiva piiriülese kindlustustegevuse tingimusi.

Käesoleva eelnõu vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthääle enamus.

2. Seaduse eesmärk

2.1. Eelnõu algatamise vajalikkus ja ülevaade

Eelnõu algatamise vajadus on suures osas seotud IDD direktiivi artikliga 3. IDD direktiiv võeti Eesti õigusesse üle 2017. aastal kindlustustegevuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega⁵. Direktiivi ülevõtmisel lähtuti sel ajal kehtivast ja kindlustusturul eksisteerivast kindlustuse turustamise praktikast, mille kohaselt on kindlustuse turustajad kindlustusandjad, kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid. Sellest lähtuvalt ei kaalutud IDD direktiivist tulenevat liikmesriigi valikuvõimalust näha kindlustuse turustamiseks ette võimalus, et kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja võib tegutseda ka muu vahendaja vastutusel (IDD direktiivi artikli 3

³ [RT I, 11.11.2025, 5](#)

⁴ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv [2009/138/EÜ](#), 25. november 2009, kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (uuesti sõnastatud)

⁵ Riigikogu veebileht. [Eelnõu - Riigikogu](#)

lõike 3 neljas alalõik). Kehtiva KindITS kohaselt võib kindlustusvahendaja (kindlustusagent) tegutseda vaid kindlustusandja vastutusel (vt selgitust punktis 2.2.1).

Lisaks on seaduse muutmine vajalik piiriülese kindlustus- ja vahendustegevuse tingimuste leevendamiseks (vt selgitusi punktis 2.2.2).

2.2.1. Kindlustusmaakleri agent

Eelnõu eesmärk on laiendada kindlustuse pakkumise võimalusi, andes kindlustuse kliendile juurdepääsu võrdlevale ja sõltumatul soovitusel põhinevale teenusele, mille kohaselt isik (kindlustusmaakleri agent), kes pakub oma põhitegevuse raames teenuseid ja kaupu klientidele, saab neile lisaks pakkuda kindlustuslahendusi, mille seast klient leiab enda kindlustushuvile ja nõudmisetele sobiva lahenduse.

Eesmärk on kõrvaldada turutõrge – kehtiv KindITS lubab kindlustuse turustamisega tegeleda ettevõtjal, kelle jaoks see ei ole põhitegevus, kuid ei luba sellisel ettevõtjal pakkuda kliendile võrreldavaid kindlustuslepinguid, et klient leiaks oma vajadustele ja nõudmistele vastava kindlustuslepingu mitme kindlustusandja pakutavate kindlustustoodete seast.

Lisaks, tulenevalt asjaolust, et EL-is saab kindlustuse ja kindlustusvahenduse teenust piiriüleselt pakkuda vastavalt teenuste vaba liikumise põhimõttele (*freedom of service* - FoS), mida realiseeritakse nn *passportimise* kaudu, siis samasugune lähenemine kehtib ka kindlustusmaakleri agentidele - *passportida* saab maakleri agendi tegevust riikidesse, kus on maakleri agendi mudel lubatud tulenevalt kohustustest järgida vastava riigi reegleid. Seega, kui Eestis puudub võimalus, et kindlustusmaakleril võivad olla agendid, siis see tähendab, et ühe äritegevuse mudelina pole võimalik rahvusvahelistel ettevõtjatel pakkuda Eestis oma põhiteenustele lisaks ka kindlustust.

Kuna kindlustusmaakeri agendi puhul on tegemist kindlustusvahendajaga, kohaldub talle ka IDD direktiiv, sealjuures koos erandiga, kui ta vastab KindITS § 175 lõikes 1 sätestatud tingimustele (sellisel juhul kohalduvad leebemad nõuded). Seega säilib kliendi kaitse samas ulatuses, mis muude kindlustuse turustamise viiside korral.

2.2.2. Püsiva piiriülese kindlustus- ja vahendustegevuse tingimused

Solventsus II direktiivi artikli 145 lõike 1 kohaselt käsitletakse kindlustusandja pidevat kohalolekut liikmesriigi territooriumil samal viisil nagu filiaali, isegi kui see kohalolek ei võta filiaali kuju, vaid seisneb ainult kontoris, mida haldab kindlustusandja enda personal või isik, kes on sõltumatu, kuid kellel on pidev volitus tegutseda kindlustusandja nimel esindajana.

IDD direktiivi artikli 6 lõige 1 ütleb, et kui vahendaja alaline kohalolek teise liikmesriigi territooriumil on samaväärne filiaaliga, käsitletakse seda samamoodi nagu filiaali, välja arvatud juhul, kui vahendaja valib püsiva tegevuskoha jaoks õiguspäraselt mõne muu õigusliku vormi.

Kehtiva KindITS puhul on eelrefereeritud direktiivide sõnastusi tõlgendatud nii, et „samal viisil/samamoodi nagu filiaal“ viitab filiaali asutamisele. Eelnõu eesmärk on muuta regulatsioon paindlikumaks ehk kindlustusandja ja vahendaja püsiv tegevus teises riigis ei eelda formaalselt filiaali asutamist, küll aga on eesmärk tagada, et kindlustusandja ja vahendaja tegevused alluksid asjakohastele nõuetele ja järelevalvele, sealhulgas teavitamishoovetele. Seega direktiivi sõnastus „samal viisil nagu filiaal“ tähendab õiguslikku samastamist tagajärgede ja

kohaldatavate nõuete osas, mitte kohustust filiaal formaalselt asutada. Sama on, kui välisriigi kindlustusandja soovib Eestis püsivalt piiriülese kindlustustegevusega tegeleda. Ta ei pea selleks filiaali asutama, küll aga kohalduvad talle filiaali nõuded.

Näiteks kui teise liikmesriigi kindlustusandja avab Eestis kontori, kus töötavad ettevõtja enda töötajad, siis see kontor ei ole juriidiliselt registreeritud filiaal. Seal tegeletakse aga näiteks kindlustusvõtjate nõustamise, lepingute sõlmimise või kahjujuhtumite registreerimisega. Selline pidev kontori kohalolek loetakse direktiivi mõttes samaväärseks filiaaliga – seega peab see kindlustusandja teavitama oma riigi järelevalvet ja järgima filiaali suhtes kohalduvaid reegleid.

Seega kontor või esindaja ei pea olema formaalne filiaal, kuid kui tegevus on pidev, tehtav kohapeal ja ülesannete täitmine toimub kindlustusandja või vahendaja nimel, loetakse see sama mõjuga olevaks kui filiaali tegevus.

2.3. Teised riigid

Käesoleva seletuskirja lisas 1 on Eesti Kindlustusmaaklerite Liidu tellitud ülevaade teiste riikide õigustest seoses liikmesriigi võimalusega kõrvalvahendajatel tegutseda teise vahendaja vastutusel.

Kuna paljudes teistes EL riikides saavad kliendid osta kindlustust ka vahendaja esindaja kaudu, siis eelnõuga tagatakse klientide võrdne kohtlemine, kuna edaspidi oleks ka Eesti kodanikel juurdepääs lahendusele, mida teiste EL riikide kodanikud saavad kasutada juba käesoleval ajal.

2.4. Väljatöötamiskavatsus

Väljatöötamiskavatsust ei ole koostatud tulenevalt Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 1 lõike 2 punktist 2, kuivõrd eelnõu käsitleb Euroopa Liidu õiguse rakendamist. IDD ja Solventsus II direktiivide ettepanekutega koos koostas komisjon mõjuanalüüsid.⁶

2.5. Valikukohad

Lisaks uue kindlustuse turustamise viisi lubamisele analüüsiti eelnõu koostamisel ka kindlustusagentide tegevusulatus muutmist. KindlITS § 198 lõike 1 kohaselt on kindlustusagendil lubatud samal ajal tegutseda mitme kindlustus- või edasikindlustusandja huvides või neid esindada üksnes tingimusel, et turustatavad kindlustuslepingud ei ole konkureerivad. Analüüsi raames kaaluti varianti, et lubada kindlustusagendil tegutseda mitme kindlustusandja esindajana, lubades neil turustada ka konkureerivaid kindlustuslepinguid.

Analüüsi tulemusel leiti, et selline lahendus võib tekitada potentsiaalse lojaalsuskonflikti – kelle huve agent eelistab – kas ta hoiab kliendi huve prioriteedina või kaldub sellise kindlustusandja toote soovitamise poole, kes tasub paremat komisjonitasu. Klientidele antav nõuanne võib kaotada objektiivsuse, mis ei ole kooskõlas IDD direktiivi artikliga 17. Lisaks võib tekkida

⁶ [COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT](#) Accompanying the document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on Insurance Mediation
[Commission staff working document](#) - Accompanying document to the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council concerning life assurance on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance - Solvency II - Impact assessment report

probleem koolitusnõuete tagamisega. Kindlustusandja peab tagama, et tema kindlustustooteid turustav agent vastab seadusest tulenevatele koolitusnõuetele ja teadmistele. Seni on see lahendatud nii, et kui kindlustusagent esindab mitut kindlustusandjat, tagab kindlustusandja agendile koolitused vastavalt tema tegevuse ulatusele. Kui agendi tegevuse ulatus kattub, tekib vaakum, kus pole selge, milline kindlustusandja peab vastavad koolitused tagama.

2.6. Sihtrühma ülevaade

1. **Kindlustusmaaklerid.** 2026. aasta seisuga on FI nimekirjas 38 kindlustusmaaklerit. 2025. aasta esimesel poolel vahendas elukindlustuslepinguid kokku neli kindlustusmaaklerit. Kuna vahendatavate elukindlustusmaksete maht on väike, on kindlustusmaaklerite turu jaotus suhteliselt muutlik ja uued lepingud mõjutavad seda märkimisväärselt. 2025. aasta esimesel poolel kuulus 73% turust IIZI Kindlustusmaaklerile, talle järgnes KindlustusEst Kindlustusmaakler 23% turuosaga (vt ka FI ülevaadet Eesti finantsteenuste turust 30. juuni 2025. aasta seisuga⁷ (edaspidi ka *FI turuülevaade*) lk 31).

Kahjukindlustuslepinguid vahendasid 2025. aasta esimesel poolel 40 kindlustusmaaklerit, kuid valdav osa turust jagunes väheste maaklerite vahel: 79% kindlustusmaksetest oli vaid kümne maakleri vahendada. 20 maakleri turuosaga jäi alla 1%. Suurima turuosaga oli maksete järgi IIZI Kindlustusmaakler (33%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler ja Howden Kindlustusmaakler (mõlemal 10%) (vt ka FI turuülevaadet lk 37).

2. **Kindlustusmaakleri agendid.** Kuna kehtiva õiguse alusel ei ole kindlustusmaakleri agendi vormis kindlustuse turustamine lubatud, ei ole ka täpne sihtrühma suurus teada, kuid potentsiaalselt võiksid sihtrühma kuuluda ettevõtjad, kes pakuvad oma klientidele selliseid tooteid või teenuseid, mida saab kindlustusega vääridada nt sõidukite müügiga tegelevad ettevõtjad, liisingettevõtted, reisibürood jms. Samuti saaksid kindlustusmaakleri agentideks olla erinevad eriala- või tegevusliidud, kes saaksid seeläbi pakkuda oma liikmetele erinevaid kindlustuslahendusi, olemata seejuures huvide konfliktis. Sealjuures suureneks liitudel võimalus leida liikmetele laiemaid kindlustuskaitseid EL turult.
3. **Kindlustusandjad ja filiaalid,** kelle kindlustuslepinguid hakkavad kindlustusmaakleri agendid vahendama. Eesti tegevusloaga elukindlustusandjaid on kaks ja Eestis on asutatud kolm elukindlustusandja filiaali. Eesti tegevusloaga kahjukindlustusandjaid on seitse ja Eestis on asutatud seitse kahjukindlustusandja filiaali. Samuti saavad kindlustusmaakleri agendid vahendada välismaiste kindlustusandjate ja filiaalide kindlustuslepinguid.
4. **Finantsinspeksioon** on sõltumatu finantsjärelevalve ja kriisilahenduse asutus, tehes riskipõhiselt riiklikku finantsjärelevalvet pankade, kindlustusandjate, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate, investeerimis- ja pensionifondide, makseasutuste, e-raha asutuste, krediidiandjate ja -vahendajate, ühisrahastusteenuse osutajate, krediidiinkassode ning krüptovara- ja väärtpaberituru üle.

FI tegutseb Eesti riigi nimel ja seisab hea selle eest, et finantsturg oleks stabiilne, usaldusväärne ning läbipaistev. Samuti hoolitseb FI selle eest, et pankade kriitilised funktsioonid jätkuaksid kriisiolukordades ja hoiustajate, investorite ning muude klientide vahendid oleksid piisavalt kaitstud. Finantsjärelevalves ja finantskriiside lahendamisel

⁷ Finantsinspeksiooni veebileht. Finantsteenuste turu ülevaated. [Eesti finantsteenuste turg 2025](#)

lähtub FI avalikust huvist, nagu see on sätestatud õigusaktides. FI tegevust ei rahastata riigieelarvest, vaid järelevalve- ja menetlustasudest, mida maksavad turuosalised.

2024. aasta lõpus töötas FI-s 137 inimest. Töötajate keskmine vanus oli 39,2 aastat ja tööstaaž 9,3 aastat.

FI tegevust rahastavad eelkõige finantsturu osalised (FI finantsjärelevalve subjektid). FI 2025. aasta eelarves oli kahjukindlustusandjatelt laekuvate järelevalvetasude prognoos 1 181 357 eurot ning elukindlustusandjatelt laekuvate järelevalvetasude prognoos 508 726 eurot.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

3.1. Kindlustustegevuse seaduse muutmine

Eelnõu punktiga 1 muudetakse KindITS § 5, 10. peatüki ja § 174 pealkirja ja sama paragrahvi lõiget 3.

Kuna eelnõuga lisandub kindlustuse turustajate loetellu uus kindlustusvahendaja vorm ja kuna sellisele vahendajale kohalduvad samad nõuded, mis teistele kindlustusvahendajatele, lisatakse seaduse asjakohastesse sätetesse läbivalt viited kindlustusmaakleri agendile.

Eelnõu punktidega 2 ja 3 muudetakse KindITS § 24 ja 36. Muudatus on tehtud kooskõlas finantssektori halduskoormust vähendava ettepanekuga. Muudetavad paragrahvid reguleerivad kindlustusandja tegevust teises riigis (vastavalt Eesti kindlustusandja piiriülest tegevust välisriigis ja välisriigi kindlustusandja piiriülest tegevust Eestis). Muudatuse kohaselt ei eelda kindlustusandja püsiv tegevus teises riigis filiaali asutamist, küll aga peab selline tegevus alluma filiaali suhtes kohalduvatele seadusnõuetele ja järelevalvele (vt selgitust seletuskirja punktis 2.2.2).

Eelnõu punktidega 4 ja 5 muudetakse KindITS § 116, 135, 145, 150, 151, 153, 158, 164 ja 169.

Teadete avaldamine vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes asendatakse teadete avaldamisega väljaandes Ametlikud Teadaanded. Avaldamine puudutab järgmisi teateid:

- teade kindlustusandja aktsiakapitali või osakapitali vähendamise ja uue suuruse kohta (§ 116 lõige 5);
- üleandja teade kindlustusportfelli üleandmise kohta (§ 135 lõige 1);
- ühinemises osaleva kindlustusandja teade ühinemisloa saamise kohta (§ 145);
- FI teade kindlustusandja erirežiimi kehtestamise kohta (§ 150 lõige 3);
- FI teade teise lepinguriigi kindlustusandja või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes saneerimismetmete rakendamise kohta (§ 151 lõige 1);
- erirežiimihalduri teade enda määramise kohta (§ 153 lõike 3 punkt 2);
- FI teade teises lepinguriigis asutatud kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali lõpetamismenetluse algatamise kohta (§ 158 lõige 1);
- likvideerija teade kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali likvideerimismenetluse kohta (§ 164 lõike 1 punkt 2);
- pankrotihalduri teade kindlustusandja pankroti kohta (§ 169 lõike 1 punkt 1).

Eelnõu punktiga 6 muudetakse KindITS §-i 174, milles on defineeritud kindlustusvahendajad.

Uues lõikes 1¹ defineeritakse kindlustusmaakleri agent, kes:

- soovib ja vahendab kliendile kindlustuslepingut sõltumatu analüüsi alusel;
- kes tegutseb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega ehk kindlustusmaakler vastutab agendi tegevuse eest;
- kellele kohalduvad samad kindlustuse turustamise nõuded, mis kindlustusmaakleritele ja -agentidele, sh koolitusnõuded, huvide konflikti, lepinguelse teabe esitamise nõuded, hoolsusnõuded, jne;

Eelnõu punktidega 7 ja 8 muudetakse KindITS §-i 175. Paragrahv reguleerib kindlustuse turustamise sätete kohaldamise erisusi. Nimelt kohaldub osadele agentidele leebem kindlustusregulatsioon, kui nad vastavad § 175 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Näiteks ei tohi sellise kindlustusagendi peamine tegevus olla kindlustuse turustamine ning ta ei tohiks olla ka krediitiasutus ega investeerimisühing. Kindlustusleping sõlmitakse kindlustusagendi pakutava kauba või tema osutatava teenusega kaasnevate riskide kindlustamiseks, sealjuures kindlustuslepingu kindlustusmakse ei ületa proportsionaalses arvestuses 600 eurot aastas või kuni kolmekuulise kindlustuslepingu korral 200 eurot isiku kohta. Leping ei hõlma ka kindlustusleping elu- ega vastutuskindlustuse kindlustusriske.

Uue lõikega 1² (**eelnõu punkt 7**) nähakse leebemate nõuete kohaldamine ette ka kindlustusmaakleri agendile, kui ta vastab eelkirjeldatud tingimustele.

Lõike 3 muudatuse (**eelnõu punkt 8**) kohaselt peavad aga ka erandi alla kuuluvatel kindlustusmaakleri agentidel (kindlustuse turustamisega tegelevatel isikutel) olema KindITS §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised, mille omandamise võimaldamise eest vastutab kindlustusmaakler, kelle esindajana ta kindlustuslepinguid turustab ning kes rakendab selleks § 186 lõike 2 punktis 16 nimetatud korda.

Eelnõu punktiga 9 täiendatakse KindITS §-i 179 uue lõikega 5. Paragrahvi kohaselt peab vahendaja sõlmima vastutuskindlustuslepingu kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks. IDD direktiivi artikli 10 lõige 4 ütleb, et kindlustus- ja edasikindlustusvahendajatel peab olema kogu liidu territooriumi hõlmav ametialane vastutuskindlustus või kutsealasest ettevaatamatusest tingitud kohustuste katmiseks ettenähtud muu võrreldav tagatis, mille summa on vähemalt 1 564 610 eurot nõude kohta ja kokku 2 315 610 eurot aastas kõigi nõuete kohta, kui kindlustusandja, edasikindlustusandja või muu ettevõtja, kelle nimel kindlustus- või edasikindlustusvahendaja tegutseb või on volitatud tegutsema, ei ole juba andnud sellist kindlustust või samaväärset tagatist või kui selline ettevõtja ei ole endale võtnud täielikku vastutust vahendaja tegevuse eest.

Uue lõike 5 kohaselt ei ole kohustusliku vastutuskindlustuslepingu sõlmimise kohustust kindlustusmaakleri agendil, kuna ta esindab kindlustusmaaklerit, kes ka vastutab agendi poolt tekitatud kahju ees.

Eelnõu punktiga 10 muudetakse KindITS § 181 lõiget 6. Lõige 6 reguleerib, kuidas peavad kindlustusvahendajad kliendile lepinguelse teavet esitama, viidates võlaõigusseaduse §-le 430. Kuna eelnõuga lisandub seadusesse uus § 192¹ selle kohta, millist teavet peab kindlustusmaakleri agent kliendile esitama, lisatakse lõikesse 6 viide ka uue paragrahvi alusel teabe esitamisele.

Eelnõu punktiga 11 muudetakse KindITS 10. peatüki 2. jao pealkirja. Kuna 10. peatüki 2. jago reguleerib edaspidi ka kindlustusmaakleri agendi tegevust ja talle kohalduvaid nõudeid, viiakse jao pealkiri vastavusse jao sisuga.

Eelnõu punktiga 12 täiendatakse KindITS §i 184 uue lõikega 5. Paragrahv reguleerib kindlustusmaakleri lojaalsuskohustust. Uue lõike 5 eesmärk on tagada, et ka agendi kasutamise korral on paragrahvis sätestatud lojaalsuskohustused täidetud.

Eelnõu punktidega 13–15 muudetakse KindITS §-i 186. Paragrahv reguleerib kindlustusmaakleri sise-eeskirjade kehtestamist.

Lõike 1 muutmine. Kindlustusmaakleri kehtestatud sise-eeskirjadega tagatakse ka kindlustusmaakleri agendi tegevuse vastavus õigusaktidele.

Lõike 2 punkti 16 muutmine. Lõikes 2 on loetelu kindlustusmaakleri sise-eeskirjadest. Punkti 16 sõnastusse lisatakse täiendus, et sise-eeskirjad hõlmavad ka kindlustusmaakler agendi korral otseselt kindlustuse turustamisega tegelevate füüsiliste isikute teadmiste ja oskuste hindamise ja aastas vähemalt 15 tunni ulatuses kindlustusalase koolituse tagamise korda.

Lõike 3 muutmine. Kehtiva lõike 3 kohaselt kehtestab kindlustusmaakler oma töötajatele KindITS-is sätestatud nõuete rikkumisest teavitamise korra. Muudatuse kohaselt hõlmab kord ka kindlustusmaakleri agendi töötajaid, kes tegelevad otseselt kindlustuse turustamisega.

Eelnõu punktiga 16 muudetakse KindITS § 188 lõiget 1. Paragrahv reguleerib kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmist ja sellest keeldumise otsust.

Kehtiva sõnastuse kohaselt kannab FI taotleja vahendajate nimekirja, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et kindlustusmaakleril on kindlustuse turustamiseks piisavad vahendid ja suutlikkus ning klientide huvid on piisavalt kaitstud. Muudatuse kohaselt on vahendaja nimekirja kandmise eelduseks, et taotleja peab olema ka laitmatu mainega ja usaldusväärne. Seega tuleks kontrollida ka taotleja (juriidilise isiku) enda usaldusväärset ja mainet, nt võib ka ettevõtte olla KarS-i alusel karistatud, omada ärisidemeid ettevõtetega, mis on kriminaalse taustaga jne. Muudatuse olema võimalus kontrollida ka juriidilise isiku tausta (karistusregister, äriregistrid Eestis ja välismaal, kohtulahendid jne), sest juhatuse liikmed ja turustamise eest vastutavad isikud on võimalik välja vahetada, aga omanike ja nõukogu liikmete suunamise kaudu on taotlejal võimalik jätkuvalt tegutseda mitteusaldusväärset.

Eelnõu punktidega 17 ja 18 muudetakse KindITS §-i 189. Paragrahvis on sätestatud kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmisest keeldumise alused.

Punkti 2 muutmine. FI võib keelduda kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmisest, kui taotleja ei oma FI hinnangul laitmatut mainet ja usaldusväärset toetavaid ärisidemeid. Sätte eesmärk on tagada, et kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kantaks üksnes isikud, kelle tegevus ja ärilised seosed ei ohusta kindlustusturu usaldusväärset ega kindlustusvõtjate huve. FI on õigus keelduda vahendajate nimekirja kandmisest juhul, kui taotleja ärisidemed ei toeta tema laitmatut mainet ja usaldusväärset või kui need võivad viidata võimalikele huvide konfliktidele, läbipaistmatule tegevusele või muudele riskidele. Selline hindamisõigus võimaldab FI-l arvestada taotleja tausta tervikuna ning reageerida olukordadele, kus formaalsed nõuded on küll täidetud, kuid isiku ärilised seosed või varasem tegevus võivad seada kahtluse alla tema sobivuse tegutseda kindlustusmaaklerina.

Uue punkt 6 kohaselt võib FI keelduda kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmisest, kui taotleja, tema juhtide või omanike märkimisväärne seos, isiklik käitumine või ärikäitumine füüsiliste või juriidiliste isikutega ohustab või võib ohustada kindlustusturu või taotleja usaldusväärsust või läbipaistvust Eestis või välisriigis. Eesmärk on võimaldada hinnata taotleja ning tema juhtide usaldusväärsust tervikuna, võttes arvesse mitte ainult nende formaalset vastavust nõuetele, vaid ka nende varasemaid ja kehtivaid seoseid ning käitumist. Isikliku või ärikäitumise hindamisel arvestab FI muu hulgas, kas selline käitumine on olnud kooskõlas hea äritava ja õigusnormidega ning kas see võib kaasa tuua huvide konflikte, mainekahju või muid riske kindlustusturule. Hindamine ei piirdu üksnes Eestiga, vaid hõlmab ka välisriikides aset leidnud tegevust ja seoseid, kuna kindlustustegevus on olemuselt piiriülene ning välisriigis ilmnunud asjaolud võivad mõjutada usaldust taotleja vastu ka Eestis.

Eelnõu punktiga 19 muudetakse KindITS § 190 lõiget 3. Paragrahv reguleerib kindlustusmaakleri vahendajate nimekirjast kustutamist. Lõike 3 punktis 1 täpsustatakse, et FI võib kustutada kindlustusmaakleri vahendajate nimekirjast, kui ta ei vasta seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele, sealhulgas vahendaja nimekirja kandmise tingimustele (muudatuse on seotud § 188 ja 189 muudatustega).

Eelnõu punktiga 20 täiendatakse KindITS-i uute §-dega 190¹ ja 190².

Uus § 190¹ reguleerib kindlustusmaakleri agendi kandmist FI vahendajate nimekirja.

Lõike 1 kohaselt kannab kindlustusmaakleri agendi kannab vahendajate nimekirja kindlustusmaakler, keda ta esindab. Analooq on kindlustusagendi puhul, kelle kannab vahendajate nimekirja kindlustusandja, keda ta esindab.

Vahendajate nimekirja kandmise eelduseks on, et agent ei tegutse sama kindlustustegevuse liigi või alaliigi kindlustuslepingute turustamisel juba teise kindlustusandja kindlustusagendina ega kindlustusmaakleri agendina. Lisaks peab agent vastama kõigile seaduses kindlustusmaakleri agendile kehtestatud nõuetele. Sellise lähenemise eesmärk on vältida huvide konflikti ning tagada kindlustusvahenduse läbipaistvus ja usaldusväärsus (lõige 2).

Lõike 3 kohaselt tuleks agent kanda vahendajate nimekirja viivitamata pärast agendilepingu sõlmimist.

Lõiked 4 ja 5. Selleks, et kindlustusmaakler saaks agendi vahendajate nimekirja kanda, peaks viimane teavitama kindlustusmaaklerit agendis vähemalt kümneprotsendilist osalust omava aktsionäri või osaniku nimest, registrikoodist või isikukoodist või selle puudumise korral sünniajast ning iga aktsionäri või osaniku sissemakse suurusest, aktsiate või osa ja hääle arvust. Samuti tuleks teavitada selle kindlustusandja ärinimest, kelles kindlustusmaakleri agent omab olulist osalust (teada tuleks anda ka osaluse suurus) ning agendiga märkimisväärses seoses oleva isiku nimest, registrikoodist või isikukoodist või selle puudumise korral sünniajast. Esitada tuleks teave ka selle kohta, et agendis vähemalt kümneprotsendilise osaluse omamine või märkimisväärne seos agendiga ei takista tema üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

Kui tegemist peaks olema füüsilisest isikust kindlustusmaakleri agendiga, kantakse vahendajate nimekirja tema nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed.

Uus 190² reguleerib vahendajate nimekirja kantud kindlustusmaakleri agendi andmete muutmist ja agendi vahendajate nimekirjast kustutamist.

Lõige 1 kohustab kindlustusmaaklerit viivitamata muutma vahendajate nimekirja kantud ebaõigeid andmeid või need kustutama pärast andmete muutmise või kustutamise aluseks oleva teabe laekumist. Vahendajate nimekirja tehtud kannete õigsuse eest vastutab kande teinud kindlustusmaakler.

Lõige 2 reguleerib kindlustusmaakleri agendi kustutamist vahendajate nimekirjast kindlustusmaakleri poolt. Seda tehakse agendilepingu lõppemise korral ja füüsilisest isikust agendi surma või ettevõtja lõpetamise korral.

Lõige 3 reguleerib kindlustusmaakleri agendi kustutamist vahendajate nimekirjast FI poolt. Lõikes on esitatud alused agendi nimekirjast kustutamiseks. FI-l on õigus seda teha, kui kindlustusmaakleri agent ei vasta temale kehtestatud nõuetele, ta on korduvalt või olulisel määral rikkunud seadust, tema tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale või klientide, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole piisavalt kaitstud või kui isik, kellega kindlustusmaakleri agendil on märkimisväärne seos, on asutatud sellises kolmandas riigis, mille õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistavad kindlustusagendi üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

FI poolt agendi nimekirjast kustutamise korral lõpeb agendileping kande kustutamisest arvates (lõige 4).

Eelnõu punktidega 21–23 muudetakse KindlITS §-i 191. Paragrahv reguleerib nõudeid kindlustusmaakleri juhtidele ja töötajatele. Lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõudeid laiendatakse juhuks, kui kindlustusmaakler kasutab turustamisel kindlustusmaakleri agendi (selle töötajaid, kes otseselt turustavad kindlustust).

Lõike 1 kohaselt peab ka kindlustusmaakleri agendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegelev füüsiline isik olema laitmatu ärialane maine ja kindlustusalased teadmised. Ärialane maine on määratletud lõikes 2 ja kindlustusalased teadmised §-s 178.

Lisaks täpsustatakse lõike 1 sõnastuses, et kindlustusmaakleri juhid ja otseselt kindlustuse turustamisega tegelevad isikud peavad olema usaldusväärsed. Sätte eesmärk on tagada, et kindlustusmaakleri juhtimis- ja turustamistegevusega seotud isikud oleksid usaldusväärsed ning nende varasem ja kehtiv äriplane tegevus ei seaks ohtu kindlustusturu läbipaistvust ega kindlustusvõtjate huve. Usaldusväärsuse hindamisel arvestatakse isiku ärialast mainet, varasemat käitumist ning tema ärisidemeid tervikuna. Ärisidemed peavad toetama isiku usaldusväärsust ja läbipaistvat tegutsemist ning ei tohi viidata võimalikele huvide konfliktidele, varjatud mõjule või muudele asjaoludele, mis võiksid kahjustada kindlustusmaakleri tegevuse sõltumatust või usaldusväärsust. Ärisidemete nõue ei tähenda keeldu konkreetsetele koostöösuhetele, vaid võimaldab FI-l hinnata, kas isiku seosed füüsiliste või juriidiliste isikutega on kooskõlas hea äritava ja kindlustusturu usaldusväärse toimimise põhimõtetega. Hindamine toimub proportsionaalselt ning võttes arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid.

Lõike 3 kohaselt on kindlustusmaakleri agendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegelev füüsiline isik laitmatu ärialase maine kontrollimise kohustus kindlustusmaakleril.

Eelnõu punktiga 24 täiendatakse KindITS-i uue §-ga 192¹. Uues paragrahvis reguleeritakse, mida peab kindlustusmaakleri agent enne kindlustuslepingu sõlmimist tegema. Nimelt on tal nii kliendi nõustamise kui ka teabe esitamise kohustus.

Lõikes 1 sätestatud teavitamiskohustuse eesmärk on tagada kindlustusvõtjale piisav, selge ja usaldusväärne teave enne kindlustuslepingu sõlmimist ning vajaduse korral ka enne lepingu muutmist, et võimaldada tal teha teadlik ja läbimõeldud otsus.

Lõike 1 kohaselt peab kindlustusmaakleri agent iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist mõistliku aja jooksul teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed (punkt 1). Lisaks on kliendi jaoks oluline teada, et tegemist on kindlustusmaakleri agendiga, kes tegutseb kindlustusmaakleri esindajana ning kelle tegevuse eest vastutab täielikult kindlustusmaakler. Selline teave aitab kliendil mõista vastutusahelaid ning selgitab, kelle poole pöörduda võimalike rikkumiste või kahju tekkimise korral. Viide kindlustusvahendajate nimekirjale ning võimalus sealset kannet kontrollida võimaldab kliendil veenduda vahendaja õiguspärases tegevuses ning toetab kindlustusturu usaldusväärsust ja järelevalve tõhusust (punkt 2). Kolmandaks (punkt 3) tuleb klienti teavitada, et kindlustusmaakleri agent tegutseb kliendi huvidest lähtuvalt ning sõltumatu analüüsi alusel. See on oluline kliendi ootuste kujundamiseks ning huvide konflikti vältimiseks. See annab kliendile kindluse, et talle pakutavad kindlustuslepingud ei põhine üksnes üksiku kindlustusandja või toote eelistamisel, vaid objektiivsel hinnangul, mis arvestab kliendi vajadusi ja huve.

Agendil on kohus selgitada välja kliendi kindlustushuvi ja nõudmised kindlustuslepingule (punkt 4). Ilma kliendi riskiprofiili, ootuste ja vajaduste väljaselgitamiseta ei ole võimalik anda sisulist ega asjakohast nõu ning suureneb oht, et kliendile pakutakse ebasobivat kindlustuslahendust. Seejärel esitab agent kliendile piisava hulga kindlustusandjate pakkumuste hulgast vähemalt kolme kindlustusandja pakkumused (punkt 5). See tagab kindlustuslepingute valikul võrdlusvõimaluse. Samas on ette nähtud paindlikkus juhtudeks, kus kolme pakkumuse esitamine ei ole objektiivselt võimalik või mõistlik, arvestades kliendi juhiseid, kindlustusrisi eripära või turul kättesaadavate pakkumuste vähesust. Selline erandite sätestamine võimaldab rakendada mõistlikkuse ja hoolsuse põhimõtet, ilma et see kahjustaks kliendi huvide kaitset. Lõpuks soovitab agent kliendile kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini tema kindlustushuvile ja nõudmistele (punkt 6).

Klienti nõustades (nõuandeid ja soovitusi andes) tuleks arvesse võtta kindlustuslepingu keerukust ja kliendi tüüpi. See on oluline selleks, et esitatav teave ja antavad soovitusel oleksid kliendile arusaadavad. See toetab tarbijakaitse eesmärki ning aitab vältida olukordi, kus klient sõlmib lepingu, mõistmata täielikult selle sisu või tagajärgi.

Kui kliendile ei õnnestu esitada vähemalt kolme pakkumist, siis tuleks ka seda talle põhjendada (punkt 7), et klient saaks hinnata, kas pakutav kindlustusleping on parim võimalik antud olukorras. Kui on sobiv kindlustuslahendus leitud, tuleks kliendile tutvustada ka sõlmitava kindlustuslepingu tingimusi, sealhulgas kindlustusmaksete suurust ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi (punkt 8). See aitab ennetada hilisemaid vaidlusi, suurendab õigusselgust ning tagab, et klient on teadlik kindlustuslepingu ulatusest ja välistustest.

Kliendile tuleks teada anda ka kliendi agenditasu suurus ja tasustamise alused iga turustatava kindlustuslepingu kohta eraldi (punkt 9).

Kuna kindlustusmaakleri agendi tegevuse peale on võimalik esitada kaebus, tuleks kliendile teada anda, kuidas ja kuhu kaebust esitada saab (punkt 10). Sealjuures tuleb teada anda FI aadress.

Punkt 11 kohustab agenti konsulteerima klienti ka muudes kindlustuslepinguga seotud küsimustes.

Lõige 2. Teabe esitamisele, hindamisele ja teavitamisele kohaldatakse ka teatud kindlustusmaaklerile kohalduvaid lepingueelseid teavitamismõudeid.

Eelnõu punktiga 25 tunnistatakse kehtetuks KindITS § 193 lõige 5. Muudatuse aluseks on finantssektori halduskoormuse vähendamise ettepanek. Lõike kehtetuks tunnistamisega kaotatakse kindlustusmaaklerite kohustus teha majandusaasta aruanne kättesaadavaks oma asukohas ja veebilehel selle olemasolul kahe nädala jooksul pärast üldkoosolekul kinnitamist, kuid hiljemalt majandusaastale järgneva aasta 1. maiks. Äriseadustiku § 179 lõike 4 ja § 334 lõike 2 kohaselt esitavad osaühing ja aktsiaselts majandusaasta aruande äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest. Üldjuhul on selleks 30. juuni. Varasemat majandusaasta aruande esitamise tähtpäeva hakati kindlustusmaakleritele rakendama põhjusel, et oleks ühtne lähenemine finantsjärelevalve subjektide aruandlusele. Ettepanekuga kaotatakse see nõue. Samuti on ettevõtete majandusaasta aruanded on juba kõigile kättesaadavad äriregistris.

Eelnõu punktiga 26 muudetakse KindITS § 199 lõiget 7. Paragrahv reguleerib vahendaja tegevuse alused välisriigis. Lõike 7 muudatuse kohaselt ei eelda vahendaja püsiv tegevus teises riigis filiaali asutamist, küll aga peab selline tegevus alluma filiaali suhtes kohalduvatele seadusnõuetele ja järelevalvele (vt selgitust seletuskirja punktis 2.2.2).

Eelnõu punktiga 27 muudetakse KindITS §-i 200 lõike 1 punkti 1 ja § 206 lõike 1 punkti 1. Kui äriühingust vahendaja soovib asutada oma filiaali lepinguriigis, esitab ta FI-le oma ärinime, aadresse Eestis ja asjaolu, kas on tegemist kindlustusmaakleri, kindlustusagendi või eelnõu muudatuse kohaselt kindlustusmaakleri agendiga (§ 200 lõige 1 punkt 1). Kui vahendaja soovib tegeleda piiriülese vahendusega esimest korda ühes või mitmes lepinguriigis, esitab ta FI-le sellekohase taotluse ja mh oma ärinime, aadresse ja asjaolu, kas ta kindlustusmaakler, kindlustusagent või eelnõu muudatuse kohaselt kindlustusmaakleri agent (§ 206 lõige 1 punkt 1).

Eelnõu punktiga 28 täiendatakse KindITS § 200 lõiget 1 uue punktiga 7. Kui äriühingust vahendaja soovib asutada oma filiaali lepinguriigis, annab ta FI-le teada kindlustusmaakleri nime, keda ta esindab.

Eelnõu punktiga 29 täiendatakse KindITS § 206 lõiget 1 uue punktiga 5. Kui vahendaja soovib tegeleda piiriülese vahendusega esimest korda ühes või mitmes lepinguriigis, annab ta FI-le teada kindlustusmaakleri nime, keda ta esindab.

Eelnõu punktiga 30 muudetakse KindITS § 220¹ lõiget 3. Paragrahv reguleerib saladuses hoidmise kohustust. Kui lõike 1 kohaselt on kindlustusandja kohustatud hoidma saladuses talle kindlustustegevuse käigus teatavaks saanud andmeid, mis puudutavad kliendi isikuandmeid, majanduslikku seisundit ning äri- või ametisaladusi, siis lõike 3 kohaselt laieneb saladuses hoidmise kohustus kindlustusagendile, kindlustusagentuurile, kindlustusmaaklerile ja volitatud

töötajale ning nende juhtidele ja töötajatele. Eelnõuga lisatakse sellesse loetellu ka kindlustusmaakleri agendid.

Eelnõu punktiga 31 muudetakse KindITS § 224 lõiget 1¹ Paragrahv reguleerib FI ülesandeid ja kohustusi. Lõike 1² muudatuse kohaselt on FI kohustatud avalikustama oma veebilehel ka teate kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta.

3.2. Eelnõu kooskõla EV põhiseadusega

Seadusemuudatuse eesmärk on võimaldada kindlustusmaakleril kasutada kindlustuse turustamisel esindajat. Esindaja tegutseb kindlustusvahendajana ning talle kohalduvad samad nõuded, mis teistele kindlustusvahendajale. Esindaja tegevuse eest vastutab kindlustusmaakler.

Muudatuse eesmärk on parandada kindlustusteenuse kättesaadavust ja turu toimimise paindlikkust, säilitades samal ajal tarbijakaitse ja järelevalve tõhususe.

Ettevõtlusvabadus (PS § 31) - PS § 31 kohaselt on igaühel õigus tegeleda ettevõtlusega. Ettevõtlusvabadus ei ole absoluutne – seda võib piirata, kui piirangud tulenevad seadusest, need on seotud finantsstabiilsuse, avaliku korra ja tarbijate kaitse tagamisega ning on proportsionaalsed.

Kavandatav regulatsioon ei kehtesta kindlustusmaaklerile uusi tegevuskeelde ega karmista olemasolevaid piiranguid, vaid laiendab lubatud tegevusvorme, võimaldades kasutada kindlustuse turustamisel esindajaid. Seetõttu ei kujuta muudatus endast ettevõtlusvabaduse intensiivset riivet.

Esindaja tegevuse eest vastutuse panemine kindlustusmaaklerile on ettevõtlusvabadust korraldav meede. Kindlustusmaakleril on esindaja tegevuse üle reaalne kontroll lepinguliste suhete, juhendamise ja sisemise järelevalve kaudu, mistõttu on vastutuse panemine maaklerile ettevõtlusvabadusega kooskõlas.

Kokkuvõte. Kavandatav seadusemuudatus on kooskõlas EV põhiseadusega. Muudatus ei piira põhjendamatult ettevõtlusvabadust, tagab õigusselguse ja õiguskindluse, kohtleb turuosalisi võrdselt ning vastab proportsionaalsuse põhimõttele. Vastutuse panemine kindlustusmaaklerile tugevdab tarbijakaitset ja järelevalve tõhusust, võimaldades samal ajal kindlustusturu paindlikumat toimimist.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga võetakse kasutusele uus termin „kindlustusmaakleri agent“ (KindITS § 174 uus lõige 1¹). Uue termini kasutamine on vajalik, et eristada uut kindlustusvahendajat teistest vahendajatest ning määratleda üheselt, millised regulatiivsed nõuded talle kohalduvad.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiviga 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta.

6. Seaduse mõju

6.1. Mõju majandusele

6.6.1. Kindlustusmaakleri agendi kasutamine

Sihtrühma kuuluvad (sihtrühma ülevaade on esitatud seletuskirja punktis 2.6):

- kindlustusmaaklerid, kes plaanivad kasutada esindajat (kindlustusmaakleri agendi) kindlustuslepingute vahendamisel;
- potentsiaalsed kindlustusmaakleri agendid;
- kindlustuse kliendid;
- kindlustusandjad, kelle kindlustuslepinguid on edaspidi võimalik vahendada ka kindlustusmaakleri esindaja kaudu;
- Finantsinspeksioon.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(i) Kindlustusmaaklerid
	Kui kindlustusmaakler otsustab kindlustuslepingute vahendamisel kasutada esindaja (kindlustusmaakleri agendi) abi, tähendab see esialgu halduskoormuse tõusu, kuna kindlustusmaakler peab tagama, et tema esindaja vastab kõikidele seaduses ettenähtud nõuetele. Kindlustusmaakler peab tagama oma esindajale koolitused, vastutades, et esindajal on nõuetekohased teadmised ja oskused kindlustuse turustamiseks ja klientide nõustamiseks. Koolituste tagamine (15 tundi aastas) on pidev kulu. Esindaja sobivuse tagamine võib olla kulukas ja administratiivselt koormav. Samas, KindlITS § 178 lõikes 1 sätestatud kohustus, millise kohaselt vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul ja vahendaja juhatuse liikmel peavad olema oma tegevuse ulatusele vastavad kindlustusalased teadmised ja finantsalane kompetentsus kehtib alates 01.10.2018 ning FI on teostanud järelevalvet mh kindlustusmaaklerite koolitusprotsesside toimivuse üle. Samu koolitusprotsesse kasutatakse ka kindlustusmaaklerite agentide koolitamisel. Suuremates maaklerettevõtetes on selleks omad töötajad, kes koolitusi korraldavad ja rahvusvahelised maaklerettevõtted saavad lisaks kasutada kontsernisiseseid online koolitusprogramme. Samuti võib tõusta kindlustusmaakleri vastutuskindlustuslepingu hind, kuna vastutusrisk tõuseb (maakler vastutab ka oma esindaja tegevuse eest). Seega avaldub esialgne mõju vaid siis, kui kindlustusmaakler teeb otsuse agendi kasutamise kohta, mistõttu ta tegevuskulud tõusevad nõuetele vastavuse tagamise tõttu. Positiivne mõju avaldub selles, et maakler saab laiendada oma müügivõrgustikku, kaasates esindajaid, ilma et peaks neid tööle võtma töötajatena. Kuna esindajale kohalduvad samad IDD direktiivi nõuded (nt nõustamise kvaliteet, huvide konfliktide vältimine, sobivustestid), siis kliendi jaoks ei ole vahet, kas teenust osutab maakler või tema esindaja – regulatiivne raamistik kaitseb klienti võrdselt.

	Maakler vastutab esindaja tegevuse eest täielikult. See annab järelevalveasutustele ja klientidele kindluse, et probleemide korral on alati üks vastutav juriidiline isik. Samas, kuna maakler vastutab täielikult esindaja vigade, rikkumiste ja isegi pettuste eest, võib see suurendada tema õiguslikke ja finantsriske. Seega, kui esindaja eksib (nt annab valeinfot, rikub huvide konflikti reegleid), langeb kogu mainekahju maaklerile.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Paljudel kindlustusmaakleritel ei pruugi olla võimekust tagada agendi väljaõpe ja tema vastavus seaduses sätestatud nõuetele, mistõttu saavad esindaja kasutamist endale lubada potentsiaalselt vaid suuremad kindlustusmaaklerid.
Mõju olulisus	Lisaks, kuna FI järelevalvekoormus võib tõusta seoses järelevalvega kindlustusmaakleri agendi tegevuse üle, tähendab see, et järelevalvetasu võib tõusta ka nendel kindlustusmaakleritel, kes ei soovi või ei saa kindlustuslepingute vahendamisel kasutada kindlustusmaakleri agendi abi. Kuna kindlustusmaakleri agendi kasutamine on võimalus, mitte kohustus, ei saa mõju pidada oluliseks. Kas konkreetne kindlustusmaakler hakkab seda võimalust kasutama või mitte, sõltub eelkõige sellest, kas on olemas konkreetne partner ja toimiv ärilahendus, mis võimaldaks sellist mudelit kasutada. Kindlustusmaaklerite enda hinnangul ei jää selle lahenduse kasutamine maaklerite enda haldussuutlikkuse taha.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(ii) Kindlustusmaakleri agendid Kindlustusmaakleri agendi töötajal, kes kindlustuse turustamisega tegeleb, peab olema ressursid, et oma põhitegevuse kõrval tegeleda ka kliendi nõustamisega kindlustusküsimustes, hankima kindlustuspakkumused ja soovitada nende hulgas kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile (vajadustele) ja nõudmistele, lisaks selgitama piiranguid ja turustusprotsessi dokumenteerima. Kindlustusmaakleri agendile avaldub positiivne mõju tasu näol, mis ta kindlustuslepingu vahendamise eest saab. Samas tuleb siiski arvestada asjaoluga, et kindlustusmaakler ei saa pakkuda oma agendile võrdväärset tasu võrrelduna kindlustusandja agendiga, mistõttu on see iga parterettevõtte otsus, kas ta soovib jätkata kindlustusandja esindajana (kindlustusagendina) või ta soovib pakkuda oma klientidele juurdepääsu rohkematele kindlustuspakkumistele, mille seast klient leiab sobiva lahenduse, mistõttu võib kasvada kliendi rahulolu selle ettevõtja (kindlustusmaakleri agendi) enda poolt pakutavate toodete ja teenuste suhtes. Seega mõju võib avalduda ka selle ettevõtja põhitegevuse raames pakutavate toodete ja teenuste suurenemise näol.
--	---

Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Ebasoovitavate mõjude avaldumise riski ei tuvastatud.
Mõju olulisus	Kuna see on ettevõtja valikuvabadus otsustada, kas ta soovib olla kindlustusmaakleri agent, ei saa pidada mõju oluliseks.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(iii) Kindlustusandjad Kui maakler saab kasutada rohkem esindajaid → kindlustusandja tooted jõuavad laiemale kliendibaasini ilma, et kindlustusandja peaks ise oma müügivõrku kasvatama. Kui kliendid suhtlevad rohkem maakleri kaudu, siis ka väiksemad või vähem tuntud kindlustusandjad saavad oma tooted nähtavaks teha.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Kui kindlustusmaakleri esindaja eksib, langeb kriitika sageli ka kindlustusandjale, kuna kliendi silmis on toode seotud eelkõige kindlustusandja nimega.
Mõju olulisus	Mõju ei ole oluline, kuna kindlustusandjate halduskoormus ja tegevuskulud seoses seadusemuudatustega ei suurene.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(iv) Kliendid Eelnõu ei mõjuta klientide halduskoormust. Kuna kliendid saavad edaspidi võrrelda kindlustuse hindu ja tingimusi mh kindlustusmaakler esindaja kaudu (klient pääseb kindlustusteenusele ligi rohkemates kohtades ja mugavamal ajal), võib see tähendada, et kindlustusandjad peavad on kindlustuspakkumisi rohkem konkurentsivõimelisemaks muutma, mis võib viia hindade langetamiseni. Muudatused ei suurenda konkurentsi mitte ainult Eestis tegutsevate kindlustusandjate vahel, vaid suurenda kliendi vaates konkurentsi ka teiste EL põhiste kindlustusandjatega. Kindlustushindade võrdlemise võimaluse suurendamine säästaks klientidele arvestataval määral rahalisi vahendeid.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Klient võib arvata, et suhtleb iseseisva vahendajaga, kuigi tegelikult esindaja tegutseb maakleri nimel. Kui seda piisavalt selgelt ei kommunikeerita, võib tekkida arusaamatus. Lisaks võib turustamise ahela pikenemine suurendada kliendi kulusid vahendustasule.
Mõju olulisus	Mõju ei ole oluline, kuna klientide halduskoormus seoses seadusemuudatustega ei suurene.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(v) Finantsinspeksioon
--	-------------------------------

	FI järelevalvekoormus tõuseb, kui kindlustusturule lisanduvad uut tüüpi vahendajad. Esialgne mõju avaldub, kui kindlustusmaakler on otsustanud lisada agendi vahendajate nimekirja ning FI peab veenduma, et ei esine ühtegi seaduses tulenevat alust agendi nimekirjast kustutamiseks, sh agent vastab seaduses sätestatud nõuetele. Edaspidi on mõju pidev, kuna FI järelevalve on pidev. Siiski ei eelda muudatused FI personali suurendamist.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Ebasoovitavate mõjude avaldumise riski ei tuvastatud.
Mõju olulisus	Kuna käesoleval hetkel ei ole teada, kui palju uut tüüpi agente kindlustusturule võib lisanduda, on keeruline hinnata ka mõju olulisust, kuid pigem võib eeldada, et mõju ei ole oluline.

6.6.2. Püsiva piiriülese kindlustus- ja vahendustegevuse tingimuste leevendamine

Sihtrühma kuuluvad (sihtrühma ülevaade on esitatud seletuskirja punktis 2.6):

- kindlustusandjad- ja vahendajad, kes soovivad püsivalt piiriülese kindlustustegevusega tegeleda;
- Finantsinspeksioon.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(i) Kindlustusandjad ja -vahendajad Piiriülese kindlustus- ja vahendustegevuse tingimuste leevendamine mõjutab kindlustusandjaid ja vahendajaid positiivselt, kuna muudatuse eesmärk on vähendada halduslikku ja õiguslikku koormust, mis on seotud üksnes filiaali kui juriidilise struktuuri loomise ja ülalpidamisega. Seega on muudatusel eelkõige halduskoormust vähendav mõju, kuna kindlustusandjal ja vahendajal ei ole enam vaja kanda filiaali asutamisega seotud kulusid. Samas ei vabasta muudatus kindlustusandjat ja vahendajat filiaalile kehtivatest sisulistest nõuetest. Kindlustusandja ja vahendaja peavad jätkuvalt täitma püsiva tegevuskoha kaudu tegutsedes samu regulatiivseid ja järelevalvelisi kohustusi. Muudatusel on positiivne mõju piiriülese kindlustustegevuse paindlikkusele, võimaldades kindlustusandjatel ja vahendajatel valida oma tegevuse korraldamiseks sobivama ja proportsionaalsema vormi, ilma et see vähendaks järelevalve tõhusust või tarbijakaitset.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Ebasoovitavate mõjude avaldumise riski ei tuvastatud.
Mõju olulisus	Mõju võib pidada oluliseks selliste kindlustusandjate ja vahendajate vaates, kelle puhul on olnud takistuseks see, et nad ei saa teises riigis tegeleda püsivalt kindlustus- või vahendustegevusega, kuna nad peaksid selleks asutama filiaali.
Mõju ulatus ja avaldumise sagedus	(ii) Finantsinspeksioon

	FI peab jätkuvalt teostama järelevalvet selle üle, et filiaalile kehtestatud nõuded oleksid täidetud ka juhul, kui kindlustusandja ei asuta Eestis filiaali. Seetõttu ei vähenda kavandatud muudatused Finantsinspektsiooni töökoormust otseselt. Kui kindlustusandja soovib tegeleda Eestis püsivalt kindlustustegevusega, tuleb tal ka filiaali asutamata jätmise korral täita seaduses sätestatud teavitamisnõuded. Muudatus ei mõjuta seega järelevalve sisulist ulatust, vaid puudutab üksnes kindlustustegevuse korralduslikku vormi.
Ebasoovitavate mõjude avalumise risk	Ebasoovitavate mõjude avaldumise riski ei tuvastatud.
Mõju olulisus	Mõju võib pidada väheoluliseks, kuna FI töökoormus ei muutu.

6.2. Muud mõjud

Regulatsioonil puudub mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, elukeskkonnale ning regionaalarengule. Samuti ei mõjuta eelnõu kohalike omavalitsuste korraldust. Puudub ka sotsiaalne mõju (koolitusnõuete kohaldamist on käsitletud majandusliku mõju hindamise juures).

Eelnõu koostamise käigus ei ole tehtud andmekaitse mõjuhindangut, kuna eelnõu alusel ei töödelda GDPR⁸ artiklist 35 tulenevaid isikuandmeid. Kindlustusvahendaja esindaja turule lubamine ei too iseenesest kaasa GDPR artikli 35 kohase andmekaitsealase mõjuhindangu (DPIA) läbiviimise kohustust. Artikli 35 kohaselt tuleb andmekaitsealane mõjuhindang läbi viia üksnes juhul, kui kavandatav isikuandmete töötlemine tõenäoliselt kujutab endast suurt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele. Suure ohu hindamisel tuleb arvesse võtta töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi, sealhulgas seda, kas tegemist on uute tehnoloogiate kasutamisega, ulatusliku eriliiki andmete töötlemisega või süstemaatilise ja ulatusliku isikute profileerimisega. Kindlustusvahendaja esindaja turule lubamine ei muuda isikuandmete töötlemise eesmärgi, ulatust ega olemust võrreldes senise regulatsiooniga. Tegemist ei ole uue töötlemistoimingu ega uue kõrge riskiga töötlemisviisi kehtestamisega, vaid organisatsioonilise või turukorraldusliku muudatusega. Artikli 35 kohane kohustus lasub vastutaval töötlejal, kelleks on kindlustusmaakler. Eelnõuga ei muudeta kindlustusmaakleri kui vastutava töötleja õigusi ega kohustusi isikuandmete töötlemisel ega laiendada töötlemise eesmärgi või andmekoosseisu. Seetõttu ei teki üksnes esindaja turule lubamise tõttu täiendavat andmekaitsealase mõjuhindangu läbiviimise kohustust.

6.3. Mõjude kokkuvõte

Kindlustusmaaklerite halduskoormus võib suurenedagi, kuid see sõltub sellest, kas nad soovivad kasutada kindlustuslepingute vahendamisel kindlustusmaakleri agenti. Juhul, kui nad seda teevad, määrab halduskoormuse ulatuse see, milliseid täiendavaid toiminguid on vajalikud agentide vastavuse tagamiseks seaduses sätestatud nõuetele. Piiriülese kindlustus- ja

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

vahendustegevuse tingimuste leevendamisega vähendatakse halduslikku ja õiguslikku koormust, mis on seotud üksnes filiaali kui juriidilise struktuuri loomise ja ülalpidamisega.

Eelnõu ei mõjuta kindlustuse klientide halduskoormust.

Eelnõu suurendab FI töökoormust, aga see sõltub sellest, kui palju kindlustusmaakleri agente lisandub Eesti kindlustusturule, kelle üle nad peavad järelevalvet teostama.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Seaduseelnõuga ei kaasne kulu ja tulu riigi ning kohaliku omavalitsuse tegevusele.

8. Rakendusaktid

Seaduseelnõuga ei muudeta ega kehtestata uusi rakendusakte.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras, kuna muudatuste rakendamiseks ei ole vaja ette näha üleminekuperioodi. Kui kindlustusmaakleri soovib kasutada kindlustuse turustamisel esindajat (kindlustusmaakleri agent), viib ta enda ja agendi tegevuse vastavusse seaduses sätestatud nõuetele vastavalt oma tegevusplaanidele ja ajakavale.

10. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ja Finantsinspektsioonile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Pangale, MTÜ FinanceEstoniale, Eesti Kindlustusseltside Liidule, Eesti Kindlustusmaaklerite Liidule, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile ning Eesti Kaubandus-Tööstuskojale.

Algatab Vabariigi Valitsus
..... 2026
(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisa 1. Teiste riikide ülevaade IDD artikli 3 rakendamise kohta

märts 2025

(seletuskirja lisa on inglise keeles, et säilitada Eesti Kindlustusmaaklerite Liidu sisendi originaalversioon)

Request for information from the Estonian Insurance Brokers Association with regard to the transposition of IDD Article 3.1 (possible registration of ancillary insurance intermediary by insurance intermediaries) into national law

QUESTION: Does your national legislation allow an insurance intermediary (broker and/or agent) to register an ancillary Insurance intermediary as their representative under the provisions of IDD Article 3.1 provide that the insurance intermediary assumes full responsibility for the action of such an ancillary intermediary? Please explain.

Belgium	In Belgium, the ancillary intermediary has to register itself with the supervisory authority (FSMA) but can mention it is acting under the responsibility of an insurance agent/broker. In that later case; if there is a “problem” concerning the insurance distribution activity of the ancillary intermediary, the FSMA will turn to the insurance broker/agent. Additional information: in Belgium we have another category of insurance intermediary: ‘subagent’. The subagent is not ‘ancillary’ active in insurance distribution and falls always under the responsibility of an insurance broker/agent. Here's what the Belgian legislation resulting from the transposition of the IDD stipulates with regard to intermediaries operating on an ancillary basis: In the context of insurance distribution, an insurance intermediary on an ancillary basis is any natural or legal person other than a credit institution or investment firm who, in return for remuneration, takes up or carries out the activity of insurance distribution on an ancillary basis. The following conditions must be met: • the distribution of insurance does not constitute the principal professional activity of this individual or legal entity; • the individual or legal entity distributes only certain insurance products that complement a good or service; • the insurance products concerned do not cover life or liability insurance risks, unless such cover is complementary to the goods or services provided as part of the intermediary's main professional activity. <u>An insurance intermediary acting on an ancillary basis may act under the responsibility of an insurance company or an insurance broker or agent but may also act with full responsibility for insurance distribution.</u>
France	The French insurance code places the insurance and reinsurance intermediary and the ancillary insurance intermediary on an equal footing with regard to their

	registration (article L. 512-1), their good repute (L. 511-3 and L. 512-4) and their civil liability (L. 512-6). <i>In principle</i>, each is responsible for themselves In France, insurance intermediaries can be registered in the following categories : “Agent général d'assurance” (AGA), “mandataire d'assurance” (MA), “courtier en assurance” (COA) or “mandataire d'intermédiaire d'assurance” (MIA). An ancillary intermediary is a distributor registered under one of these intermediary categories (unless it meets the derogatory conditions) but whose practice is ancillary to a principal activity. An MIA is an insurance intermediary mandated by another intermediary (including an insurance broker), its registration may be requested by the MIA itself or by the broker. The insurance broker's (COA) conditions of practice are indeed the same whether it is acting on a principal or ancillary basis. In the case of the MIA, it must meet all the conditions of access to the profession of insurance intermediary under the following conditions: • professional competence (level 2, as opposed to level 1 for couriers) (article R. 512.10), • good repute, • professional liability insurance underwritten by himself, by the broker on behalf of the MIA, or the broker assumes full responsibility for the acts of his MIA (article L. 512-6) • financial guarantee in the event of collection of funds • professional association membership • ORIAS registration In addition, you will find attached our FAQ dedicated to MIAs (in French).
Germany	yes, in Germany it is allowed for an insurance intermediary (broker and/or agent) to register an ancillary insurance intermediary as their representative under the provisions of IDD Article 3.1 provided that the insurance intermediary assumes full responsibility for the actions of such an ancillary intermediary – the legal basis is § 34d Abs. 6 Gewerbeordnung (industrial code). Attached please find an application form, that is to be used when an ancillary intermediary wants to exempt himself from the registration-duty by claiming to work as a representative of an insurance intermediary that already has a registration and permission by the national authority (in Germany: Chambers of Commerce).
Hungary	Please note that the <u>Hungarian legislation allows</u> certain type of insurance intermediaries to register an ancillary insurance intermediary as their sub-intermediary. These are the <u>insurance broker</u> and the <u>multiple insurance agent</u>. For your information, both types of intermediaries (i) can carry out insurance distribution activities only with a <u>licence</u> from the Hungarian National Bank and (ii) allowed to distribute <u>competing products</u>.

	Here is the legislation, with <i>comments</i> below: <u>Section 373/A of Act LXXXVIII of 2014 on the Business of Insurance</u> (1) Ancillary insurance intermediaries may only be mandated by insurance companies, or brokers or multiple agents. <i>It is not allowed to carry out insurance distribution for different type of principals simultaneously (e.g. one mandate from insurer 'A' and one mandate from broker 'B').</i> (2) A person acting as an auxiliary insurance intermediary may not accept simultaneously the mandate of more than one principal to carry out insurance distribution activities. <i>It is not allowed to carry out insurance distribution for more than one principal in the given type (e.g. one mandate from broker 'A' and one mandate from broker 'B').</i> (3) The principal of an ancillary insurance intermediary shall be held responsible to ensure that the intermediary complies in carrying out insurance distribution activities with the rules on the provision of information relating to product features, and where several different products are available, to conduct needs assessment covering the full spectrum of such available products. <i>An ancillary insurance intermediary may always carry out his distribution activity according to the rules applicable to his principal (insurer, broker, multiple agent) who is responsible to ensure this.</i> (4) An ancillary insurance intermediary may not enter into any other agency or other legal relationship - which are not considered an employment relationship - with others for the pursuit of ancillary insurance distribution activities. <i>The ancillary insurance intermediary may not have any additional sub-intermediaries, only employees.</i>
Italy	To register as an ancillary intermediary in the Italian RUI (register), it is essential to comply with a series of specific rules and registration requirements as follow <u>Main Activity</u>: The intermediary must carry out a primary professional activity that is different from insurance distribution. This primary activity should be complementary to the insurance products offered. <u>Type of Products</u>: The intermediary can only distribute certain insurance products that do not cover life or liability insurance, unless such coverage complements the goods or services provided within their main activity. <u>Section of Registration</u>: Ancillary intermediaries must register themselves in Section E) of the RUI if they operate as collaborators of other intermediaries (registered in A or B or D section) with evidence of the ancillary nature of their activity, or in Section F) if they operate under direct control of an Insurer. So they do not carry out intermediary activities under the formal supervision and surveillance of an agent or broker.

	IVASS (the Italian Supervisory) clearly explained in FAQ 1.12 that "a person or a company cannot be registered simultaneously in Section E) as "contributor" for some main intermediaries and as "ancillary" for others main intermediaries. The issue was also raised in the public consultation to document Ivass n. 2/2019 that led to the enactment of Measure 97 of 4 August 2020 (amending, among others, Regulation 40/2018) and IVASS has downgraded the problem to purely operational and not legal. The optionality in the Section of Registration leads to a critical situation as a limit to the freedom of enterprise, requiring the Insurers and main intermediaries that operate with alternative channels (car dealers, travel agencies, etc.) to limit their operations in terms of solutions distributed through them towards customers, especially in the life and RC sector. Unlike sub-agents, ancillary intermediaries are not registered as quasi-subordinate collaborators by Agents or Brokers but rather make direct mandate agreements with Insurance Companies or, at most, stipulate collaboration agreements with Agents or Brokers, nevertheless responding personally for their work in the case of any non-fulfilment, also by means of their compulsory professional civil liability policy.
Lithuania	According to the Lithuanian legislation, ancillary insurance intermediaries are registered by insurers following the same rules as agents.
Slovakia	Slovakian national legislation requires that all ancillary insurance intermediaries, except those which fulfil exception under the provisions of IDD Article 1.3, shall be registered as representatives of an independent insurance agent or representatives of an insurance undertaking. If the ancillary insurance intermediary is registered as a representative of the insurance undertaking, his legal position is the same as the position of tied insurance agent of the insurance undertaking. If the ancillary insurance intermediary is registered as a representative of the independent insurance agent, his legal position is similar as the position of the subordinate insurance agent of the independent insurance agent, with allowances in relation to professional qualification and mandatory examinations.
Spain	According to our national law: <i>Insurance intermediaries may enter into commercial contracts with ancillary insurance intermediaries who carry out distribution activities on behalf of such intermediaries. Ancillary insurance intermediaries will not have the status of insurance intermediaries.</i> <i>Ancillary insurance intermediaries will carry out their activity under the direction, administrative liability regime, professional civil liability regime, and financial capacity regime of the intermediary for whom they act.</i> Therefore, insurance intermediary assumes full responsibility for the actions of such an ancillary intermediary. <i>Ancillary insurance intermediaries must identify the identity and registration details of the intermediary on whose behalf they act.</i>

Sweden	According to Swedish law, an insurance intermediary can register an ancillary insurance intermediary as their representative. However, this applies only if the insurance intermediary assumes full responsibility for their actions (pure financial loss) and the distribution is limited to the following insurance products: • Insurance products that complement a good or a service. • Insurance products that do not include life insurance or liability insurance, except when such coverage complements the good or service that the intermediary provides as their main professional activity. (the definition of a tied ancillary insurance intermediary in Swedish law: an ancillary insurance intermediary who has entered into an agreement with one or more insurance undertakings or insurance intermediaries to distribute the insurance products specified in sections 20b and 20c, provided that the agreement stipulates that the insurance undertaking or the insurance intermediary is liable for pure financial loss.)
UK	In the UK, this type of ancillary intermediary would be known as an Appointed Representative (AR) and the insurance intermediary would be regarded as their Principal and must assume full responsibility for their AR (or ARs if they have more than one.) One aspect of this is the requirement to ensure that the Principal's professional indemnity insurance cover extend to include the actions/negligence of the AR when the AR is acting in that capacity. We also have a category of AR that is restricted in its activities to making introductions only to their Principal and this type of AR is (unsurprisingly) known as an Introducer Appointed Representative (IAR). The UK conduct regulator (the Financial Conduct Authority – FCA) introduced more stringent obligations on principal firms at the end of 2022, following concerns that there was a lack of effective risk management from principal firms that have ARs (in the onboarding and ongoing oversight of ARs, for example). Link to further information on the FCA's expectations in this area - https://www.fca.org.uk/firms/appointed-representatives-principals